

TOIMINTAKERTOMUS 2020

Toiminnan tarkoitus ja tehtävät

Vuosi 2020 oli Lounais-Suomen Martat ry:n 110. toimintavuosi. Piirin juhluvuosi oli maailmanlaajuisen pandemian takia hyvin poikkeuksellinen. Hyvin lyhyessä ajassa lähes koko toiminta muutettiin digitaaliseksi etäneuvonnaksi. Piirin juhla toteutettiin järjestön historian ensimmäisenä virtuaalijuhlana.

Vuosi 2020 oli samalla 3-vuotisen strategiakauden ensimmäinen toteutusvuosi. Strategian mukaisesti toiminnallemme tärkeitä periaatteita olivat yhdessä tekemisen ilo, kestävät valinnat ja avoimuus. Toimintavuoden painopisteitä olivat arjen teot huomista varten, kohtaamisten mahdollistaminen sekä yhdenvertaisuus.

Lounais-Suomen Martat ry:n keskeisintä toimintaa ovat kotitalousneuvonta ja järjestötoiminta. Näitä monipuolistavat ja vahvistavat koululaisten iltapäiväkerhotoiminta, työllistämispalvelut sekä Marttojen Arkiapu -palvelu. Viestinnällä tuetaan järjestön tavoitteiden toteutumista, vahvistetaan neuvonnan tuloksellisuutta, näkyvyyttä mediassa sekä jäsenistön ja suuren yleisön tiedonsaantia.

Piirit toimivat marttayhdistysten alueellisina yhteistyöjärjestöinä. Ne tukevat alueensa marttatoimintaa ohjaamalla, kouluttamalla ja viestinnällä, vastaavat kotitalousneuvonnan kehittämisestä ja toteutuksesta ja vahvistavat järjestöllistä toimintaa. Järjestön toteuttamiin avoimiin neuvontatilaisuuksiin ja -tapahtumiin voivat osallistua kaikki asiasta kiinnostuneet.

Lounais-Suomen Marttojen toiminta-alueena on Varsinais-Suomi sekä Satakunta. Lounais-Suomen Marttoihin kuului tilivuoden lopussa 169 rekisteröityä yhdistystä tai toimintaryhmää, joissa oli 6 557 marttajäsentä. Vuoden aikana jäsenmäärä aleni 351 jäsenellä. Jäsenmäärä laski noin 5 %. Uusia jäseniä liittyi 377, eronneita tai kuolleita jäseniä oli 710.

Kotitalousneuvonta

V. 2020 kotitalousneuvonnassa tarjosimme tietoa ja käytännön ratkaisuja, jotka ohjasivat ihmisten valintoja kohti hiilineutraalia kotia ja kestäväää kulutusta. Neuvonnassa opastimme järkeviin kulutusvalintoihin, jätteen synnyn välttämiseen ja kierrätyksen tehostamiseen sekä kestävään ruoan valintoihin. Uudella Kotivara-aineistolla vahvistimme kansalaisten kykyä selviytyä erilaisissa poikkeusoloissa.

Piirin järjestämää neuvontaa annetaan kaikille siitä kiinnostuneille sekä kohdennetusti erityisryhmille. Neuvontaa toteutetaan valtionavulla ja hankerahoituksilla. Hankkeet tukevat kotitalousneuvonnan tavoitteita ja kehittämistä ja hankeneuvonnan sisällöt vastaavat kohderyhmien tarpeisiin.

Piiri tekee yhteistyötä eri toimijoiden kanssa. Yhteistyö ja sen kehittäminen takaavat, että neuvonta tavoittaa ne, jotka eniten tarvitsevat arkeen liittyvien taitojen oppimista. Yhteistyöllä on myös taloudellista merkitystä.

Kotitalousneuvonta jakautuu ruoka- ja ravitsemusneuvontaan, kodin talous- ja kuluttajaneuvontaan sekä kotipuutarha- ja ympäristöneuvontaan. Kotitalousneuvonnan tavoitteena oli edistää kestäväää kulutusta ja terveyttä. Neuvontamme tuki arjen hallintaa ja lisäsi yhdenvertaisuutta. Tavoitteena oli, että kotitaloustyön arvostus kasvaa. Sähköiset neuvontapalvelut helpottivat neuvonnan saatavuutta ja näkyvyyttä. Neuvonnan sisällöissä painotettiin kasvisten käytön lisäämistä sekä ruokahävikin vähentämistä ja näin pystyttiin vaikuttamaan myös ruoan ympäristökuormaan. Ravitsemussuosittelun mukainen kasvisvoittainen ruokavalio edistää terveyttä ja on ympäristön kannalta kestäväää.

Neuvontaa toteutettiin kurssien, luentojen, työpajojen, näyttelyiden ja viestinnän avulla. Maaliskuussa alkaneiden pandemiarajoitusten jälkeen neuvontaa toteutettiin etäkursseilla, verkkoluennoilla sekä sosiaalisen median kanavia käyttäen. Facebooklivet tavoittivat kymmeniä tuhansia ihmisiä. Mediassa jaettiin arkirokokavinkkejä sekä kodinhoitoon liittyviä ohjeita. Tilikauden aikana Lounais-Suomen Martat ry on toiminut valtionapuun oikeuttavilla sisältöalueilla yhteensä 363 työpäivää. Ryhmä- ja joukkoneuvonnalla sekä viestinnällä ja sosiaalisen median kautta tavoitettiin 444 178 henkilöä.

Ketjukoulutuksen aiheena oli pakkausmerkinnät, ilmastoruoka, energiaäly ja varautuminen. Poikkeusajan takia koulutukset järjestettiin etäluentoina. Osan teemoista toteutti Marttaliitto valtakunnallisesti.

Kodin talouden ja kuluttaja-asioiden neuvonnalla vahvistettiin kuluttajien taloudenhallintaa ja kotitalouksien varautumista poikkeusoloihin sekä kannustettiin ihmisiä ottamaan omat raha-asiat haltuun ja tekemään vastuullisia valintoja. Taloudenhallintaa ja taloudellista osaamista tuettiin järjestön digitaalisen neuvontamateriaalin avulla.

Valtakunnalliset kotitalousneuvonnan ak-avustukset ja hankkeet

Arki sujuvaksi toiminnan tavoitteena oli päihde- ja mielenterveyskuntoutujien, maahanmuuttajien sekä vankien ja yhdyskuntaseuraamustoimistojen asiakkaiden arjenhallinnan ja sosiaalisten taitojen vahvistaminen sekä terveyden edistäminen. Rahoitus: Stea, yhteistyökumppanit.

Lapsiperheiden arjen tukeminen toiminnan tavoitteena oli lapsiperheiden arjen tukeminen ja hyvinvoinnin vahvistaminen kotitalousneuvonnalla. Hankkeen kohderyhmänä olivat pikkulapsiperheet ja alakouluikäiset lapset. Hankkeessa marttojen kotitalouden asiantuntijat antoivat neuvontaa ravitsemuksesta ja ruokataloudesta, siivouksesta, pyykkihuollosta ja taloudenhallinnasta. Rahoitus: Stea ja Emma ja Elias rahoitusohjelma.

Rahat riittää! – hanke on Takuusäätiön ja Marttaliiton yhteinen kehittämishanke, jonka tavoitteena on kotitalouksien talous- ja velkaongelmia ehkäisevän ja selviytymistä tukevan talousosaamisen vahvistaminen. Talousosaamista vahvistetaan kehittämällä ja pilotoimalla uusia ja monipuolisia materiaaleja ja toimintatapoja sekä vaikuttamalla oikea-aikaisen talousneuvonnan saatavuuteen. Lisäksi hankkeessa tuotetaan ennaltaehkäisevää talousneuvontaa tukevaa tietoa sekä tehdään laaja-alaista ja monikanavaista vaikuttamistoimintaa. Kohderyhmät ovat nuoret itsenäistymässä olevat aikuiset sekä työelämästä eläkkeelle siirtymässä olevat henkilöt. Rahoitus: Stea

Venyvä -hankkeessa kehitetään yhden vanhemman perheiden nuorille, vanhempien eron kokeneille nuorille sekä heidän vanhemmilleen vertaistoimintaa. Hanketta hallinnoi Yhden vanhemman perheiden liitto. Rahoitus: Stea

Vilppu-hankkeessa kehitetään vapaaehtoistoiminnan mallia, sitä tukevaa koulutusta ja vapaaehtoisten vertaistuen muotoja. Kehitettävällä toimintamuodolla tuetaan ikääntyvien kotona asumista, vähennetään yksinäisyyttä ja eriarvoistumista. Hanke tarjoaa mielekkäitä vapaaehtoistoiminnan mahdollisuuksia martoille ja muille vapaaehtoistoiminnasta kiinnostuneille. Hankkeen puitteissa toteutettiin vapaaehtoisten koulutusta sekä vapaaehtoisten toteuttamia ikäihmisten arkea tukevia ja hyvinvointia edistäviä tapahtumia. Rahoitus: Stea

Kesti -hanke tukee kotoutumista kotitaloustaidoilla ja -tiedoilla. Kaikessa oppimisessa on punaisena lankana käytännön tekeminen ja kestävä kehitys. Rahoitus: Opetushallitus

Ässäkokit ovat lapsille suunnattuja pikkukokkikursseja. Kurssit toteutetaan S-ryhmän osuuskauppojen rahoituksella.

Makumatka Karjalaan -hankkeessa vahvistettiin suomalaista maakunnallista ruokakulttuuria. Rahoitus: Karjalan Kulttuurirahasto.

Neuvontatapahtumat	kpl	osallistujat
Valtionapu neuvonta	320	444 178
Rahat riittää!	17	55
Arki sujuvaksi toiminta	103	467
Lapsiperheiden arjen tukeminen	28	398
Venyvä	9	82
Makumatka Karjalaan	2	13
Ässäkokit	13	118
Vilppu	5	29
Kesti	6	12

Piirin muu kotitalousneuvonta ja omat neuvonnan hankkeet

Kas kas kasviksia -projekti

Projektin tavoitteena oli tarjota emännille neuvoja ja vinkkejä kasvien, juuresten ja marjojen monipuoliseen käyttöön, oppia tunnistamaan ja käyttämään lähimetsien sieniä sekä tarjota emännille neuvoja ja vinkkejä oman arjen helpottamiseen. Hankkeen tärkeänä tehtävänä oli myös tuoda kouluttautumis- ja virkistysmahdollisuus lähelle emännän kotia, tarjota mukavaa yhdessäoloa ja virkistystä raskaan työn vastapainoksi sekä mahdollisuus vertaistukeen ja keskusteluun muiden alueen emäntien kanssa.

Projektin toiminta-alueena oli Varsinais-Suomen maaseutualueet. Projektia rahoitti Varsinais-Suomen Emäntäkoulutuksen kannatusyhdistys.

Ihan jees arki-hanke

Hankkeen aikana kehitetään viiden maakunnan alueella järjestötoimijalähtöinen neuvontakokonaisuus koulutuksen ja työelämän ulkopuolella olevien, omaan arjenhallintaansa intensiivistä tukea tarvitsevien, kaikkein heikoimmassa asemassa olevien 15–29 -vuotiaiden nuorten osallisuuden tukemiseksi. Tavoitteena on, että kehitetty toimintamalli täydentää käynnissä olevia uudistuksia ja kokeiluja, joista syntyy pysyviä monitoimijaisia palvelukokonaisuuksia ja toimipisteitä, kuten Me-talot ja kärkihankekokeilujen perusteella syntyvät perhekeskukset.

Hankkeen kohderyhmään kuuluu koulutuksen ja työelämän ulkopuolella olevia 15-29 -vuotiaita henkilöitä kuten päihde- ja mielenterveyskuntoutujia, osatyökykyisiä, rikosseuraamustaustaisia, nuoria yksinhuoltajia, opintonsa keskeyttäneitä ja maahanmuuttajataustaisia henkilöitä. Rahoitus: ESR, marttapiirit

Viiri -hankkeen tavoitteena on toimintakykyä ylläpitävän ja osallisuutta edistävän yksilöohjauksen ja ryhmätoiminnan toteuttaminen. Kohderyhmänä ovat työikäiset, joiden toimintakyky on heikentynyt tai on vaarassa heikentyä, erityisesti alle 40-vuotiaat koulutuksen ja työelämän ulkopuolella olevat työikäiset miehet sekä paljon palveluita tarvitsevat työttömät, ns. sosiaali- ja terveydenhuollon integraatioasiakkaat. Hankkeen hallinnoijana toimii Pohjois-Karjalan Martat ry ja hankkeen osatoteuttajia ovat seuraavat marttapiirit: Lounais-Suomen Martat ry, Etelä-Karjalan Martat ry, Kymenlaakson Martat ry, Keski-Suomen Martat ry ja Etelä-Hämeen Martat ry. Rahoitus: Stea

Arkiunelmia kylissä ja kortteleissa

Lounais-Suomen Marttojen hallinnoimassa Arkiunelmia kylissä ja kortteleissa -hankkeessa kehitetään ja järjestetään työttömien ja osatyökykyisten sekä erityisryhmänä alle 30-vuotiaiden nuorten hyvinvointia lisääviä toimintoja alueilla, joilla lähipalvelut ovat vähäisiä. Toiminta-alueet vuonna 2020 ovat Raision

Petäsmäki, Turun Halinen ja Jäkärä sekä Suur-Salon alueella Kisko ja Perniö. Rahoitus: Stea, Lounais-Suomen Martat

Arjen kätköt -hanke

Hankekuntien asukkaita innostetaan ja perehdytetään geokätköilyn harrastamiseen, geokätköjen tekemiseen sekä niistä huolehtimiseen järjestämällä kyläiltoja ja teemallisia tapaamisia. Toiminnan tuloksena syntyy alueelle uusien geokätköjen verkosto ja vapaaehtoisia alueen asukkaita on perehdytetty omien kätköjen suunnitteluun, niiden toteuttamiseen sekä niistä huolehtimiseen. Geokätköily-teemalla hanke osallistuu alueen kylätapahtumiin.

Lisäksi hankkeen toimintaan kuuluu esimerkiksi kylätaloille toteuttavien mysteerihuoneiden ja tehtäväratojen suunnittelu ja toteuttaminen siten, että niistä tehdään liikkuvan palvelun konsepti: Kylätaloille ja muihin kylien kokoontumispaikkoihin voidaan pystyttää pop up -mysteerihuoneita ja -tehtäväratoja, ja kutsua näin mukaan erityisesti lapsia ja nuoria.

Keskeistä hankkeen toiminnassa on, että geokätköihin, mysteerihuoneisiin ja tehtäväratoihin liittyvät tietosisällöt liittyvät. Rahoitus: Varsin hyvä ry (Leader), Lounais-Suomen Martat

Etänä lähellä -hanke

Stean lisärahoitusauksa tuli mahdolliseksi hakea puolen vuoden hanketta poikkeusoloista eniten kärsivien tukemiseksi. Rajoitus saatiin ja hanke alkoi kesäkuun alusta. Hanke tuki ja auttoi työmarkkinoiden ulkopuolella olevia henkilöitä, jotka ovat koronavirusepidemian vuoksi vaarassa syrjäytyä entistä enemmän. Etäryhmätoiminnan tarjoaman vertaistuen, yksilökeskustelujen ja itsenäisten käytännön tehtävien avulla lisättiin arjenhallintaa, hyvinvointitaitoja ja lievitettiin yksinäisyyden ja epidemian aiheuttaman stressin synnyttämiä ongelmia. Rahoitus: Stea, Lounais-Suomen Martat

Neuvontatapahtumat	kpl	osallistujat
Emäntäkoulutuksen apuraha/Kas kas kasviksia	22	400
Etänä lähellä	100	249 osallistumiskertaa
Ihan jees arki	99	239 osallistumiskertaa
Viiri	34	103 osallistumiskertaa
Arkiunelmia kylissä ja kortteleissa	69	671 osallistumiskertaa

Järjestötoiminta

Marttailu on monipuolista ja aktiivista harrastamista. Jäseniä innostetaan ja kannustetaan monipuoliseen yhdistystoimintaan, yhdessä tekemiseen ja vaikuttamiseen. Jäsenille tarjotaan koulutusta, joka tukee elinikäistä oppimista ja kannustaa marttailuun ja vapaaehtoistoimintaan. Järjestötoiminnassa vahvistetaan mahdollisuutta vapaaehtoistoimintaan ja vaikuttamiseen.

Järjestötoimintaa toteutettiin yhdistyskäynneillä, järjestökoulutuksilla, erilaisissa järjestöesittelytilaisuuksissa ja tapahtumissa. Poikkeusoloissa viestinnän ja mediayhteistyön merkitys korostui. Yhdistysten tueksi räätälöitiin erilaisia somekoulutuksia, etäluentoja ja etävertaistapaamisia.

Maailman suurin marttailta -tapahtuma ehdittiin pitämään juuri ennen maailmanlaajuisen pandemian puhkeamista. Valtakunnallisen tapahtuman teemana oli ilmatoruoka. Maailman suurinta marttailtaa toteutettiin alueen yhdistysten toimesta laajasti. Tilaisuuksiin kutsuttiin ystäviä mukaan tutustumaan toimintaan. Piirin järjestämässä maailman suurimmassa marttaillassa.

Piirin 110 -vuotisjuhlavuosi aloitettiin näyttävästi alueen yhdistysten kanssa yhteistyössä Marttasankarit -kampanjalla. Piirille luotiin oma marttasankarit -logo, jota käytettiin niin painetussa markkinointimateriaalissa kuin digitaalisessakin viestinnässä. Yhdistykset loivat omat marttasankarinsa,

jotka lähtivät niin virtuaalisesti kuin käytännössäkin kiertämään. Kampanjan tavoitteena oli tehdä tunnetuksi marttojen monipuolinen sisällöllinen toiminta ja että kaikenlaiset ihmiset yhdenvertaisesti ovat mukana marttojen toiminnassa.

Poikkeuksellinen tilanteen takia piirin pääjuhla toteutettiin virtuaalisesti. Piirin puheenjohtaja, toiminnanjohtaja ja järjestökoordinaattori juonsivat juhlan piirin toimistolle rakennetusta studiosta. Juhlan esiintyjät liittyivät juhlaan virtuaalisesti. Esiintyjinä olivat dosentti Ville Jalovaara, Marttaliiton pääsihteeri Marianne Heikkilä sekä mezzosopraano Essi Luttinen. Martat ja yhteistyökumppanit pääsivät seuraamaan juhlaa tietokoneensa kautta vaikka omalta kotisohvalta. Juhlaosallistujia oli 300.

Piirin 110 -vuotishistoriikki ”Martat ajassa – Lounais-Suomen Martat ry 110 vuotta” valmistui. Historiikin tekijä oli Eeva Turpeinen.

Käsityötoiminnan puitteissa pidettiin Kässäkahvilaa Porissa ja Turussa kokoontumisrajoitukset huomioiden. Myös käsityötoiminnassa aktivoitui erilaisia etäryhmiä mm facebookissa.

Taitoavain- ja harrastusmerkkitoiminta antaa mahdollisuuden kehittää omaa osaamistaan marttajärjestön ydinosaamiseen kuuluvilla alueilla, kehittää yhteistoiminnallista oppimista sekä ketjukoulutusta ja antaa yhdistysten toimiville martтарыhmille mielekästä tekemistä. Taitomerkkiopiskelu on tasapainoinen yhdistelmä teoriaa ja käytäntöä. Vuoden aikana valmistui 1 kakkosavain, 1 erikoisavain sekä 1 harrastusmerkki. Sieniosaaja- ja järjestöosaajapasseja valmistui kumpaakin 1 kpl. Opintotoiminnan ohjaus on keskitetty Savon marttapiirin hoidettavaksi.

Kunniajäsenet ja -puheenjohtaja

Anja Sillanpää, Mynämäki (kunniapuheenjohtaja)

Toini Launto, Sauvo Marjatta Sipilä, Merikarvia

Salme Grönstrand, Pori Raija-Liisa Heinonen, Sastamala

Piirin muut hankkeet ja toiminta

Koululaisten iltapäiväkerhotoiminta

Marttojen aamu- ja iltapäivätoiminta tarjoaa marttamaista, turvallista ja kädentaitoja vahvistavaa, opetushallituksen laatimien perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminnan perusteiden mukaista vapaa-ajantoimintaa pienille koululaisille Turussa. Toiminta rahoitettiin asiakasmaksuilla sekä Turun kaupungin myöntämällä avustuksella. Iltapäivätoimintaa järjestettiin Turussa Kähärin, Topeliuksen, Pääskyvuoren, Pallivahan ja Vasaramäen koulujen yhteydessä sekä Urheilupuiston kerhotalossa. Syksyllä iltapäiväkerhoissamme aloitti 378 lasta. Kerhotoiminnan toteuttamisesta vastasivat 7 vastaavaa ohjaajaa, 17 työparia/vastuuohjaajaa sekä tarvittava määrä työllistettyjä kerho-ohjaajia, työkokeilijoita ja harjoittelijoita. Lisäksi tarjottiin 11 henkilölle oppisopimuspaikka. Iltapäiväkerhotoiminnan johtamisesta, taloudesta ja hallinnosta vastasi piirin toiminnanjohtaja.

Marttojen työelämäpalvelut

Marttojen työelämäpalveluihin kuuluu työllisyyttä edistäviä palveluita ja tukitoimia. Marttojen Arkiapu, palvelumanageripalvelu, kuntouttava työtoiminta sekä tukityöllistäminen ovat osa Marttojen työelämäpalveluita. Palkkatukipaikkoja tarjotaan iltapäiväkerhotoiminnassa, Arkiavussa, siivouksessa sekä toimistotyössä. Palveluihimme sisältyy koulutus- ja ohjaustoimintaa, joiden avulla pitkäänkin työttömänä olleet henkilöt voivat kehittää osaamistaan ja löytää paikkansa työelämässä. Palkkatuella vuoden aikana työllistettiin yhteensä 78 henkilöä. Työkokeilupaiikka tarjottiin 32 henkilölle. Työelämäpalveluita johtaa työelämäpalveluiden päällikkö.

Palvelumanageripalvelu

Palvelu on te-toimiston asiakkaille tarkoitettua monipuolista yksilöohjausta erilaisten työllistymistä estävien seikkojen ratkaisemiseksi. Palvelumanageripalvelun asiakkaita oli vuoden aikana yhteensä 170. Asiakkaan

tapaamisia järjestetään keskimäärin 14 kertaa/asiakas 6 kk aikana. Yhdellä managerilla on n. 30 asiakasta kerrallaan. Vuoden aikana palvelumanagereja oli yhteensä 5. Palvelua tuotetaan Turun ja Salon alueilla. Palvelu on piirin liiketoimintaa. Rahoittajana on Varsinais-Suomen Ely-keskus.

Kuntouttava työtoiminta

Kuntouttava työtoiminta tuotetaan Turun kaupungille ostopalveluna. Iltapäiväkerhoissa, arkiavussa sekä toimistotyössä oli henkilöitä yksilökuntoutuksessa. Kuntouttavassa työtoiminnassa on pystytty luomaan Marttamalli, jolla on onnistuttu kohentamaan osallistujien elämän hallintaa kokonaisuutena (arjen hallinnan taidot, sosiaaliset taidot, kognitiiviset taidot, työelämävalmiudet). Vuoden aikana kuntouttavassa työtoiminnassa oli yhteensä 32 henkilöä. Toimintaa ohjaa työtoiminnan koordinaattori. Rahoitus: Turun kaupunki

Marttojen Arkiapu

Arkiapu tarjoaa vähävaraisille vanhuksille apua arjen askareisiin Turussa ja Salossa. Arkiavustajina toimivat palkkatuetut henkilöt, jotka samalla saavat mahdollisuuden tutusta ja kokeilla uutta suuntaa omalle työelämälle. Arkiavustajat ovat auttaneet noin 200 eri asiakasta Turussa sekä Salossa. Keskimäärin asiakaskäyntejä tehtiin 400 kpl/kk. Yleisimmin samalla asiakkaalla käytiin kaksi kertaa kuukaudessa. Arkiapupalvelulla on saatu kotona asuvia ikäihmisiä tuettua niin, että he ovat pärjänneet joko ilman tai vähemmällä määrällä kaupungin kotipalvelua. Kodeissa on autettu siivoamisessa, kauppa- ja asiointipalvelussa, ulkoilussa sekä tuotu turvaa ja virikettä vanhusten arkeen. Arkiavulla tuetaan myös vanhuksen omaisia, kun vastuuta vanhuksen arjen sujumisesta saadaan jaettua. Arkiavun asiakkaita on autettu varsinaisten asiakaskäyntien lisäksi ottamalla yhteyttä sosiaalityöhön/löytävään vanhustyöhön, edunvalvojaan tai terveydenhuoltoon yhteensä 42 asiakkaan kohdalla heidän tilanteensa selvittämiseksi. Rahoitus: TE-toimisto, Salon kaupunki, asiakasmaksut

Muu toiminta	asiakasmäärä	toimintakerrat
Iltapäiväkerhotoiminta	378	1323 kerhopäivää (7 kerhossa)
kesäkerho	270	38 kerhopäivää
Arkiapu	200	4800 asiakaskäyntiä
Palkkatuettuja	78	
Työkokeilijat	32	
Palvelumanageriasiakkaat	170	2380 ohjaukset
Kuntouttava työtoiminta	32	

Satakunnan Marttapalvelut Oy

Lounais-Suomen Martat ry:n omistuksessa on Satakunnan Marttapalvelut Oy. Satakunnan Marttapalvelut Oy tarjoaa pääsääntöisesti kotisiivousta Porin talousalueella. Piirin hallitus käyttää omistajaohjausta toimintaan, mutta muuten Marttapalveluiden toiminta ja talous johdetaan omana, erillisenä liiketoimintana.

Talous

Tilikauden taloudellinen tulos oli ylijäämäinen 30 506,28 euroa. Hanketoiminta oli laajaa. Marttajärjestön valtakunnallisten hankkeiden, piirien yhteishankkeiden lisäksi piirillä on omia hankkeita. Työelämäpalvelut ja iltapäiväkerhotoiminta ovat kunnille tuotettua palvelua. Palvelumanageripalvelu on liiketoimintaa. Poikkeuksellinen vuosi mullisti heti alkuvuodesta koko piirin toiminnan. Mukauttamalla toimintaa kokoontumisrajoituksiin sekä kehittämällä uusia etätoimintamuotoja pystyttiin yllättävän hyvin toteuttamaan niin toiminnalliset kuin taloudellisetkin tavoitteet. Hallituksen päätöksellä juhlarahaston pääoma siirrettiin osaksi korjaus- ja remonttirahastoa.

Varsinainen toiminta

Piirin varsinaista toimintaa ovat kotitalousneuvonta ja järjestötoiminta. Varsinaisen toiminnan kuluista pääosa on palkkakuluja henkilösivukustannuksineen. Muut kulut koostuvat toiminnan toteuttamisesta syntyvistä kuluista, vuokrista, suhdetoiminnasta sekä käyttö- ja ylläpitokuluista.

Marttaliiton kautta haetaan valtionapua kotitalousneuvontaan. Muu osa rahoituksesta katetaan toiminnasta tulevilla tuloilla, palvelutuotannolla, varainhankinnalla ja sijoitustoiminnalla, erilaisten tapahtumien tuotoilla sekä hankerahoituksella. Valtionapuneuvonnan maksullinen kurssitoiminta väheni huomattavasti kokoontumisrajoitusten takia. Avoin neuvonta siirtyi suurelta osin toteutettavaksi etäluentoina sekä sosiaaliseen mediaan ja muihin viestintäkanaviin.

Hankkeet ja muu piirin toiminta

Hankkeet rahoitetaan siten, että ulkopuoliselta taholta anotaan osa hankkeen kokonaisrahoituksesta ja osa kustannuksista katetaan hankkeesta saaduilla tuloilla tai muilla avustuksilla. Hankkeiden kesto on tapauskohtainen ja niiden pohjimmainen tarkoitus on pilotoida järjestölle uusia toimintamuotoja, joista tulisi osa järjestön varsinaista toimintaa hankkeen jälkeen. Omarahoitusosuus vaihtelee hankkeittain ja se katetaan hankkeesta saaduilla tuloilla tai muulla ulkopuolisella rahoituksella tai avustuksella. Hankkeista tehdään erillinen suunnitelma, johon sisältyy hankkeen rahoitus.

Koululaisten iltapäivätoimintaa rahoittaa Turun kaupunki ja lasten vanhemmat. Turun kaupungilta saatiin valtionavustusta, joka määräytyy kerhoissa olevien lasten määrän mukaisesti (90€/lapsi). Lisäksi vanhemmat maksavat lastensa iltapäivähoidosta kuukausittaista kerhomaksua. Työvoimahallinnolta saadaan kerho-ohjaajien palkkakustannuksiin palkkatukea. Iltapäiväkerhotoiminnan talouteen vaikutti merkittävästi kevätkaudella kerhotoiminnan yllättävä väheneminen johtuen koululaisten siirtymisestä etäkouluun. Kerhotuloja jäi saamatta 2 kuukauden ajalta huomattava summa. Kerhotoimintaa ei kuitenkaan voitu sulkea kokonaan, koska mm. erityislapsille ja tiettyjen alojen vanhempien lapsille tuli kerhotoimintaa tarjota. Etäkoulutoiminnasta tehtiin päätöksiä 2 viikon jaksoissa, joten tilanteen ennakoiminen oli hankalaa. Piirin hallitus päättikin, että epävarmassa tilanteessa kerho-ohjaajia ei lomauteta.

Koululaisten kesäkerhotoimintaa toteutettiin kesäkuun ajan Vasaramäen ja Urheilupuiston iltapäiväkerhon tiloissa. Kesäkerhossa lapsia oli yhteensä 260. Toimintaan saatiin avustusta Turun kaupungilta ja Lounais-Suomen Aluehallintovirastolta. Kesäkerhossa oli myös viikkokohtainen kerhomaksu.

Työllisyyspalveluita rahoitettiin Turun kaupungin palvelutuotoilla, Salon kaupunkien avustuksella, ELY -keskuksen palvelusopimuksella sekä Te-toimiston palkkatuilla. Marttojen arkiapupalvelun tuottoja ovat asiakasmaksut. Kuntouttavaa työtoimintaa tuotetaan Turun kaupungille ostopalveluna.

Liiketoiminta

Marttapiirin 100 %:ssa omistuksessa on Satakunnan Marttapalvelut Oy. Tavoitteena on, että marttapiiri pystyy nostamaan osinkoa Satakunnan Marttapalvelut Oy:n tuotosta, jolla katetaan neuvonnan ja järjestötoiminnan kuluja.

Palvelumanageritoiminnan tuotot olivat 259 171,67 euroa (ALV 0 %). Liiketoiminnan henkilöstökulut olivat 218 397,51 euroa, vuokrat ja muut kulut 28 070,21 sekä suoraan liiketoimintaan kirjatut kulut 10 043,89 euroa. Toiminnan nettotulos oli 2 660 euroa.

Sijoitustoiminta

Piirin omistamien kahden yhtiön nettotuotto oli 8 811,52 euroa. Piirin hallitus huolehtii päätöksillään, että piirin omaisuus on sijoitettu mahdollisimman tuottavasti ja riskittömästi.

Varainhankinta

Jäsenmaksutuotot olivat 68 946 euroa. Tilavuokratuottoina saatiin 8 305 euroa. Muonituksella, kahvituksilla, astiavuokrauksella sekä muulla varainhankinnalla nettotuotot olivat 1 411 euroa.

Lahjoituksena saatiin piirin puheenjohtajan syntymäpäivän muistamisina 760 euroa ja Marttaliiton lahjoituksena 1 100 euroa piirin juhluvuoden huomioimisena.

Yleisavustukset

Sisältöalueiden rahoitukseen haettiin valtionapua Marttaliiton kautta. Vuonna 2020 valtionapu oli 79 933 euroa. Salon kaupungilta saatiin 31 560 e työllistämispalveluiden rahoitukseen. Porin kaupungilta saatiin yleisavustusta 10 000 euroa. Opintokeskus Sivikseltä saatiin 2 692,04 euroa erilaisten koulutusten järjestämiseen. Yleisavustuksiin on kirjattuna myös eri hankkeiden hankerahoitusta 164 215,90 euroa. Kesäkerhon avustus Turun kaupungilta oli 1000 euroa ja Lounais-Suomen Aluehallintovirastolta 5900 euroa.

Hallinto

Yhdistyksen kokoukset

Piirin varsinainen kokous pidettiin poikkeuslain sallimana vasta syyskuussa. Kokous pidettiin hybridikokouksena eli osa kokousedustajista oli läsnä Raision kaupungintalon auditoriossa ja osa osallistujista oli etäyhteyksin kokouksessa. Kokouksessa käsiteltiin sääntömääräiset asiat. Hallituksen vaalissa hallituksen jäseniksi valittiin Eija Tammi, Pirjo Mäenpää, Pirjo Laitinen ja Brita Järvinen. Paikan päällä oli virallisia kokousedustajia 9, piirin hallituksen jäseniä 2 sekä toimihenkilöitä 6. Etäosallistujina oli varsinaisia kokousedustajia 42 ja hallituksen jäseniä 5 sekä 2 toimihenkilöä. Yhteensä kokouksessa oli läsnä 66 henkilöä.

Hallitus

Marttapiirin hallitukseen kuuluivat 29.9.20 asti puheenjohtaja Tiina Sjölund, Matti Männistö (varapj), Sari Granni, Marja Lamminen, Sinikka Ratala, Katja Rippstein, Eija Tammi, Jonna Oksanen ja Kirsi Vesterbacka. Varsinaisen kokouksen hallitusvalintojen jälkeen hallitukseen kuuluivat 29.9.20 jälkeen puheenjohtaja Tiina Sjölund, Katja Rippstein (varapj), Brita Järvinen, Pirjo Laitinen, Matti Männistö, Pirjo Mäenpää, Jonna Oksanen, Sinikka Ratala ja Eija Tammi.

Hallitus kokoontui vuoden aikana 8 kertaa.

Tilin- ja toiminnantarkastajat

Varsinainen tilintarkastaja Veikko Kokkonen (HT) ja varatilintarkastaja Price Waterhouse Coopers tilintarkastusyhteisö. Varsinainen toiminnantarkastaja Riitta Leinonen ja varalla Kaija Kajala.

Henkilöstö

Lounais-Suomen Martoissa oli tilikauden aikana vakinaisessa työsuhteessa 18 henkilöä, joista 9 osa-aikaisessa työsuhteessa. Määräaikaisessa työsuhteessa oli vuoden aikana 27 työntekijää.

Palkkatukityöllistettyjä oli vuoden aikana 78 sekä useita työkokeilijoita. Palkkauksessa marttajärjestössä noudatetaan Maaseutuelinkeinojen ja neuvonta-alan työehtosopimusta.

Henkilöstön kehittäminen

Henkilöstöhallinnon tavoitteena on varmistaa työntekijöille järjestön toiminnan kannalta asianmukaiset toimintaedellytykset, mahdollisuudet kehittää osaamistaan sekä kehittyä työntekijänä. Henkilöstön kouluttautumista tuetaan, jotta toiminnalle asetetut tavoitteet voidaan saavuttaa. Vuosittain pidettävillä kehityskeskusteluilla arvioidaan työsuorituksia ja osaamisen kehittymistä. Kehittämisen- ja arviointipäiviä pidetään eri toimihenkilöryhmille n. kaksi kertaa vuodessa. Lisäksi huolehditaan työn toteuttamista tukevista palaverikäytännöistä.

Piirissä on laadittuna työterveyssuunnitelma ja työsuojelusuunnitelma. Piirissä on käytössä varhaisen puuttumisen malli. Henkilöstön työhyvinvointia tuetaan liikuntasetelein ja kaksi kertaa vuodessa pidettävillä virkistyspäivillä. Henkilöstön syntymäpäivien tai palvelusvuosien muistamisessa noudatetaan Marttajärjestön hallinnon käsikirjan suosituksia.

Tuleva kehitys ja talouden kriittiset tekijät

Lounais-Suomen Marttojen 110 -vuotisjuhluvuosi jäänee marttahistoriaan isojen toiminnallisten muutosten vuotena. Maailemanlaajuinen pandemia, korona, pakotti mukauttamaan toiminnan muutamassa päivässä sähköiseen digineuvontaan. Piirissä otettiin kerralla valtava digiloikka ja kehitettiin etäneuvontaan urauurtavia toimintamalleja.

Toimintatapoja jatkossakin monipuolistavat erilaiset etänä järjestettävät koulutukset, tapaamiset ja tapahtumat. Digitaalisuuden kehittyminen vaikuttaa marttojenkin toimintaan entistä enemmän luoden uusia mahdollisuuksia toiminnan monipuolistamiseen sekä laajentamiseen. Koko Marttajärjestön uusittu tilastointijärjestelmä sekä kehitteillä oleva CRM-asiakkuuksien hallintajärjestelmä avaa mahdollisuuksia, mutta samalla vaatii resurssien uudelleen kohdentamista sekä palveluiden kehittämisen ja niiden hinnoittelun osaamista.

Marttojen järjestämälle kotitalousneuvonnalle on tarvetta ja sen yhteiskunnallinen vaikuttavuus kasvaa. Kotitalousneuvonnalla pystytään auttamaan monia syrjäytymisvaarassa olevia ihmisiä. Kohdennetulla neuvonnalla sekä arjen taitoja painottavalla työllisyystoiminnalla on lähes poikkeuksetta saatu hyviä tuloksia ihmisten ohjaamisessa takaisin työelämään tai muuten pois syrjäytymisen polulta.

Kulunut vuosi oli hanketoiminnan kannalta hyvä. Useampi hanke on jo kuitenkin päättymässä vuoden lopussa ja niiden tilalle kehitetään korvaavia toimintoja ja rahoituskanavia.

Työllisyyspalveluille löytyi uusia rahoituskanavia, mutta palveluiden tuottaminen vaatii jatkossakin uusien yhteistyökuvioiden ja palveluiden muotoilua. Piirin monet toiminnot, mm. iltapäiväkerhotoiminta sekä talous, ovat sidoksissa työllistämistoimintaan ja siksi toiminnan turvaaminen on tärkeää.

Marttajärjestön uudessa strategiassa varaudutaan toimintaympäristön yhä voimakkaampaan digitalisoitumiseen sekä muihin perinteistä järjestötoimintaa haastaviin muutoksiin. Strategiassa varaudutaan megailmiöihin, jotka ovat väestön ikääntyminen, yhä voimakkaampi kaupungistuminen, digitalisoituminen, ilmastonmuutos sekä globalisaatio. Tulevaisuuden kriittisenä tekijänä onkin, miten onnistumme ennakoimaan kohderyhmien ja jäsenten uudennlaisia odotuksia ja tarpeita. Piirin toimintoja kehitetään vastaamaan toimintaympäristön vaatimuksia.

Marttayhdistysten ja vapaaehtoistoiminnan tukemiseen panostetaan edelleen järjestämällä monipuolista koulutusta, vertaistapaamisia ja yhdistyskäyntejä. Piirin tarjoamat etäpalvelut antavat uudennlaisen kanavan marttailuun ja sille on selkeästi oma kohderyhmänsä. Suunnitelmallisella ja monikanavaisella viestinnällä lisätään järjestön näkyvyyttä ja vaikuttavuutta.

Yhteiskunnan kehitys, palveluiden kilpailutus sekä sote-uudistus ovat isoja toimintaympäristöömme vaikuttavia asioita, joita pitää seurata aktiivisesti ja sopeuttaa piirin toimintaa näihin muutoksiin niiden vaatimalla tavalla.

Motivoituneet ja rohkeat työntekijät mahdollistavat laajan ja laadukkaan toiminnan. Toiminnan kehittämisessä osaavien työntekijöiden rooli on merkittävä. Pidämme huolta, että työntekijöillä on riittävät resurssit tehdä työtään motivoituneina ja tuloksellisesti.

Hyvästä yhteistyöstä kiitämme toiminnassa mukana olleita vapaaehtoisarttoja, Turun kaupungin iltapäiväkerhotoimintaa, työllisyyttä edistäviä toimijoita sekä muita toimintamme mahdollistavia rahoittajia ja yhteistyökumppaneita.

Turussa 12.4.2021

Lounais-Suomen Martat ry

hallitus